

ויהי אור

ידיעון המרכז לפיתוח מקצועי בתחומי STEM

ליקוי חמה חלקי בישראל - 21.6.2020 ליקוי חמה טבעתי - Annular solar eclipse - באזורים אחרים

ליקוי חמה מתרחש כאשר הירח נמצא בדיוק בין כדור הארץ והשמש: הוא מסתיר את השמש ויוצר את המראה הייחודי של הליקוי שבו השמש "נאכלת" על ידי צל הירח. במקרה של ליקוי מלא, באזור הקטן בו יכול להיראות ליקוי מלא, נראה כאילו שקעה השמש באמצע הצהריים.

הליקוי שיתקיים ב- 21/06/2020 **לא יהיה ליקוי מלא** בשום מקום על פני כדור הארץ, אלא **ליקוי טבעתי** - במקום בו יהיה השיא, צל הירח לא יצליח להסתיר את כל האור מהשמש, ותישאר טבעת של אור מסביב לעיגול של חושך.

[תמונה של ליקוי חלקי](#)

[תמונה של ליקוי טבעתי](#)

פרטים מאתר [אסטרונומיה ומדע](#)

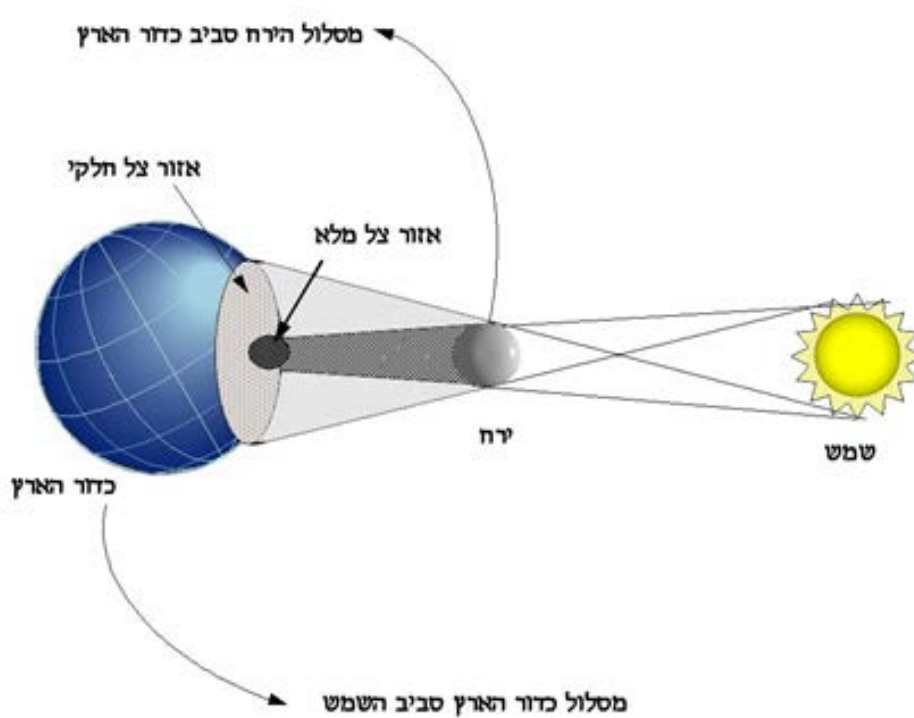
מידע נוסף ב-אתר [סוכנות החלל הישראלית](#), [משרד המדע והטכנולוגיה בנושא ליקוי חמה](#). ישראל לא נמצאת בכדור הארץ באזור בו הליקוי ייראה טבעתי, אבל כן נמצאת באזור בו ניתן יהיה לראות ליקוי חלקי- ליקוי חלקי נראה כאשר אנחנו נמצאים באזור בו הצל החלקי של הירח נמצא, כלומר, רק חלק מאור השמש מוסתר על ידי הירח. כיוון שעוצמת ההארה של השמש היא מאוד גדולה, מי שלא מסתכל באמצעים מיוחדים, כמו: משקפי ליקוי (1) לא יבחין כלל בתופעה. רק מי שיסתכל באמצעי מגן מיוחדים, יוכל להבחין "שמישהו אכל את השמש". תופעת הצל החלקי נובעת מכך שהשמש היא לא מקור אור נקודתי, אלא מקור אור גדול מאוד, ולכן קיימת האפשרות שרק חלק מאור השמש מוסתר. גם בחיי היום יום אנחנו רואים את תופעת הצל ממקורות אור גדולים. אם תסתכלו לדוגמה על צל היד שלכם ומקור האור יהיה נורת פלורסנט גדולה, תבחינו באזורים של צל כהה ושל צל בהיר יותר, הצל הבהיר יותר הוא אזור הצל החלקי.

זמני הליקוי בישראל:

- תחילת הליקוי 07:26
- שיא הליקוי 08:24
- סוף הליקוי 09:29

איור של ליקוי חמה:

כאשר הירח במולד בדיוק על מישור המילקה, הוא מטיל צל על כדור"א, באדיבות המרכז הישראלי למידע אסטרונומי. מתוך אתר [סוכנות החלל הישראלית](#), [משרד המדע והטכנולוגיה](#)

ותוכניות לעתיד בישראל:

- ליקוי משמעותי יותר ייראה ב-2 באוגוסט, 2027. צריך יהיה לנסוע לאילת לשם כך אבל מי שיהיה שם, יזכה לראות 90% מדיסקת השמש מוסתרת.
- כדי לצפות בליקוי המלא הבא הסמוך לישראל, נצטרך לנסוע (שוב) לאילת אבל רק בנובמבר, שנת 2180

במידה ואפשר יהיה לטייל בעולם, נסיעה לאזור בו ניתן לראות לקוי מלא 100% היא מומלצת מאוד וחוויה בלתי נשכחת, לראות כיצד כאילו השמש שוקעת באמצע היום. מי שעבר חוויה כזאת תמיד יספר עליה.

מערכי שיעור בנושאים:

עונות השנה, היכן סובכים הליווינים ביחס לכדור הארץ, לומדים מכישלונות בחלל, איך לתכנן חליפת חלל, תולדות הטלסקופ ועוד נושאים מצויים באתר [סוכנות החלל הישראלית](#), של משרד המדע והטכנולוגיה. הסבר על ליקוי חמה מתוך [האסטרופדיה](#) של אוניברסיטת תל אביב הסבר על ליקוי לבנה מתוך [האסטרופדיה](#) של אוניברסיטת תל אביב הסבר על [ליקויים מאתר אסטרונומיה בפעולה](#)

וגם: 21 ביוני הוא גם היום הארוך בשנה בחצי הכדור הצפוני ומוגדר כתחילת הקיץ האסטרונומי בחלק הצפוני של כדור הארץ, ותחילת החורף האסטרונומי בחלק הדרומי של כדור הארץ.

לקטו וערכו: ד"ר אסנת אלדר, ד"ר מיכל נחשון

(1) [עוד על משקפי ליקוי](#)